

BIOGRAMY

Biranowska Paulina z domu Gajewska; siatkarka (rozgrywająca); ur. 6 sierpnia 1985 w Białej Podlaskiej. Zawodniczka klubów: AZS AWF Biała Podlaska 2002-2004; AZS AWF Warszawa 2004-2009; Pronar Zeto Astwa AZS Białystok 2009-2010; Sandeco EC Wybrzeże TPS Rumia 2010; VC Shirvan; Azejbardżan 2010; VK Baku; Azerbejdżan 2010-2011; Bank BPS Muszynianka Fakro Muszyna (Superpuchar Polski 2011) 2011-2012; Alemannia Aachen; Niemcy 2012-. Miejsce zamieszkania: Niemcy. Z. A. Judycki, Polscy sportowcy w świetle, Warszawa 2014, s. 24. Fot. <http://wisla-warszawa.pl>

Błachno, Andrzej. Studiował na AWF Wrocław w l. 1957 - 1961. Po otrzymaniu dyplomu ukończenia trafił do Białegostoku, z którym związał się na dwadzieścia dwa lata. Pierwszą pracę otrzymał w Zasadniczej Szkole Zawodowej. W 1963 roku został powołany do odbycia dwuletniej okresowej służby wojskowej w Ostrowii Mazowieckiej. W wojsku był trenerem koszykówki, zawodnikiem w kilku dyscyplinach i prezesem klubu wojskowego Sokół. Po odbyciu służby wojskowej wrócił do Białegostoku i pracował w szkole do roku 1968. Wtedy otrzymał zatrudnienie w filii Uniwersytetu Warszawskiego. W drugim roku pracy powierzono mu funkcję zastępcy kierownika Studium Wychowania Fizycznego, w latach 1972-1980 był prezesem Klubu Uczelnianego AZS, a następnie przez trzy lata piastował stanowisko prezesa AZS Śródowno Białystok. Oprócz działalności dydaktycznej i organizacyjnej zajmował się prowadzeniem treningów sekcji koszykówki mężczyzn, z którą zdobył trzy tytuły mistrza Polski szkół wyższych w typie szkół pedagogicznych. W połowie lat siedemdziesiątych rozpoczął pracę naukową, obronił pracę doktorską w roku 1979 na AWF w Poznaniu. W roku 1983 ze względów rodzinnych wyjechał do Jeleniej Góry i rozpoczął pracę w filii Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Zielonej Górze. Rok później został zatrudniony w tworzącym się Studium Nauczycielskim, w którym w latach 1986-1992 był dyrektorem. W 1992 roku Studium Nauczycielskie zakończyło działalność, a na jego miejsce powołano Kolegium Nauczycielskie, w którym A. Błachno stworzył kierunek wychowania fizycznego. W roku powstania kierunku wychowania fizycznego wystąpił do Zarządu Głównego AZS o powołanie Klubu Uczelnianego AZS. Powstanie agencji AZS nastąpiło w listopadzie 1993 roku. Już rok później dwa roczniki studentów wystartowało w Mistrzostwach Polski Kolegiów Nauczycielskich w siedmiu dyscyplinach (od razu zwyciężyły one w punktacji generalnej). Kolegium Nauczycielskie funkcjonowało do roku 2000. Jego miejsce zajęło Kolegium Karkonoskie, którego pierwsi studenci rozpoczęli naukę w roku 1997. Od tego roku datuje się wielki rozwój uczelni, która obecnie jest największą szkołą wyższą w Jeleniej Górze. W Instytucie utworzono specjalizację wychowanie fizyczne. Wraz z rozwojem uczelni nastąpił też rozwój KU AZS, którego członkowie odnieśli w ostatnich latach wiele sukcesów w sporcie masowym i wyczynowym. Przez ostatnie trzy edycje Mistrzostw Szkół Wyższych nasi studenci zajmowali czołowe miejsca, a w roku 2004 uzyskali drugą lokatę wśród trzydziestu szkół rywalizujących o palmę pierwszeństwa. Prawdziwą wizytówką sportu akademickiego stał się zespół koszykówki kobiet, który od trzech sezonów systematycznie kończy rozgrywki w czołówce. A. Błachno pełnił funkcję prezesa KU AZS. Andrzej Błachno, Rocznik 1961. To były piękne dni, w: Nasza Słoneczna Uczelnia. Wspomnienia absolwentów SWF - WSWF - AWF we Wrocławiu, red. R. Jezierski, A. Kaczyński, Wrocław 2006, s. 295-297.

Czech, Albin. Lekkoatleta AZS Białystok, prekursor biegów maratońskich w AZS, tak wspomina swą karierę sportową i związki z klubem: „Byłem i prawdopodobnie nadal jestem jedynym reprezentantem Zrzeszenia AZS, który wygrał mistrzostwa Polski w maratonie. W 1957 roku stanąłem po raz pierwszy na podium zwycięzców

Ludzie AZS-u

Mistrzostw Polski w Poznaniu. Wnukowi będę pokazywał zdjęcie stojącego obok mnie zwycięzcy tego biegu, Zdzisława Krzyszkowiaka, przyszłego mistrza olimpijskiego. W 1958 roku miałem trzy najwspanialsze biegi. Najpierw na 10 kilometrów zdobyłem w Bydgoszczy tytuł mistrza Polski. Potem w Gladbeck w Westfalii podczas meczu lekkoatletycznego Polska: Zachodnia-Westfalia, jako jedyny z naszej reprezentacji wygrałem bieg na 10 kilometrów (pozostałe biegi wygrywali Niemcy). Nasi zawodnicy byli lepsi w konkurencjach technicznych i w sumie z meczu zwycięsko wyszła nasza reprezentacja. Cztery dni później odbył się w Dortmundzie mityng wieczorny, w czasie, którego byłem trzeci na 5 kilometrów. Uzyskanym czasem „wysadziłem” z listy dziesięciu najlepszych w historii polskiej atletyki wynik Janusza Kusocińskiego. Mam sześć medali za wywalczenie tytułu mistrza Polski, jednak najbardziej sobie cenię medal brązowy zdobyty podczas Akademickich Mistrzostw Polski w Szczecinie w 1963 roku. Z naszej białostockiej ekipy nikt wtedy nie zdobył medalu. W maratonach warszawskich zacząłem biegać po dwudziestoletniej przerwie - w pierwszym uzyskałem wynik cztery godziny dwanaście minut. Jestem na liście maratończyków, którzy zaliczyli dwadzieścia cztery maratony warszawskie i żywię głęboką nadzieję, że władze sportowe stolicy nie dopuszczą do zakończenia tej imprezy na numerze dwudziestym piątym. Najlepszy czas miałem nieco później - w Kędzierzynie - cztery godziny dziewięć minut dwadzieścia pięć sekund. Obecnie moje hobby to numizmatyka, filatelistyka, militaria i „papafilia”. Albin Czech, Maratończyk w: Nasza Słoneczna Uczelnia. Wspomnienia absolwentów SWF - WSWF - AWF we Wrocławiu, red. R. Jezierski, A. Kaczyński, Wrocław 2006, s. 247-249.

Dołmatow - Kuźmińska, Ewa. (ur. 14 stycznia 1937 w Białymstoku) - polska siatkarka, reprezentantka Polski, wicemistrzyni Europy. Karierę sportową rozpoczęła w białostockich klubach, Kolejarku, a potem w Ogniwie. Z tym drugim klubem w 1955 roku wywalczyła wicemistrzostwo Polski juniorów. W czasie studiów w Akademii Medycznej w Białymstoku broniła barw II-ligowego AZS Białystok. W tym czasie awansowała najpierw do młodzieżowej reprezentacji Polski, a następnie reprezentacji Polski senierek. W tej ostatniej drużynie wystąpiła w latach 1962-1963 w 36 spotkaniach. Wywalczenie I miejsca w 1963 roku w tabeli otworzyło szansę białostoczankom walki o I ligę. Dzięki niej w latach 1956 - 1964 drużyna żeńska w piłce siatkowej zdobyła trzykrotnie wicemistrzostwo na Akademickich Mistrzostwach Polski. Jako bardzo utalentowana zawodniczka Ewa Dołmatow, powołana została do młodzieżowej reprezentacji kraju (1958-59). W 1961 roku, reprezentując Polskę, wraz z drużyną zdobyła brązowy medal na Uniwersjadzie, a w 1963 srebrny medal w Mistrzostwach Europy. Na turnieju o prymat w Europie, rozegranym w 1963 roku w Bukareszcie, białostocka siatkarka razem z koleżankami z reprezentacji przegrała jedynie w finale z ZSRR. W plebiscycie na najlepszego sportowca Białostocczyzny w 1960 roku zajęła czwarte miejsce, a już w 1962 została laureatką konkursu. W lutym 1966 roku Ewa Dołmatow - Kuźmińska została uznana za najlepszego sportowca Białostocczyzny powojennego dwudziestolecia w Konkursie Rozgłośni Polskiego Radia w Białymstoku. W 1964 roku zawodniczka zrezygnowała z gry w reprezentacji, gdyż w wyniku decyzji władz PZPS musiałaby zrezygnować ze studiowania na Akademii Medycznej i obligatoryjnie grać w warszawskiej drużynie AZS AWF Warszawa (władze PZPS dążyły do zgrupowania wszystkich reprezentantek na dłuższy okres w Warszawie). Siatkarka wybrała naukę i do dziś jest cenionym lekarzem. Fiedorowicz, K., K. Sobolewski, 60 lat AZS na Podlasiu, Białystok 2010, s. 30-31.

Grajewski Józef, ur. w 1937 r., absolwent Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Z AZS związany od 1957 r. jako zawodnik sekcji narciarskiej i lekkoatletyki. Prezes Organizacji Środowiskowej AZS w Białymstoku oraz członek Zarządu Głównego AZS. W latach 1966 - 1976

wspierał finansowo sekcję piłki ręcznej mężczyzn i piłki siatkowej kobiet. Od 2011 r. sponsor wielu imprez sportowych Organizacji Środowiskowej AZS Białystok. APS 05, 336, 2016, s. 4.

Krawczuk - Trylińska, Elżbieta, Anna (ur. 5 października 1960 roku w Białymstoku, zm. 13 grudnia 2017 roku we Francji) - polska lekkoatletka, specjalizująca się w skoku wzwyż, uczestniczka IO w Moskwie w 1980 roku. Ukończyła II Liceum Ogólnokształcącego przy ul. Narewskiej w Białymstoku. Jej pierwszą trenerką lekkiej atletyki i skoku wzwyż była Weronika Mormol. Pod jej kierunkiem w wieku 17 lat Elżbieta, jako zawodniczka SZS AZS Białystok i Juwenii (1973-1981) wystartowała w seniorskich mistrzostwach Europy. Startując w barwach białostockiego klubu dwukrotnie wywalczyła mistrzostwo Polski w skoku wzwyż w 1979 i 1981 roku. Była także trzykrotną srebrną medalistką w tej konkurencji (w 1980 oraz - już w barwach AZS Warszawa – w 1982 i 1986 roku). 3-krotnie biła rekordy Polski w skoku wzwyż (1.91, 1.93, 1.94 cm w 1980 roku w Madrycie, ustanowiła wtedy jednocześnie swój rekord życiowy, wtedy był to ósmy wynik na świecie!). Zdobyła dwa medale: srebrny (1981) w Grenoble (1.94) i brązowy (1987) w Liévin we Francji z wynikiem 1.91 (oba w halowych ME). Przez wiele lat reprezentowała barwy Polski. Startując jeszcze, jako zawodniczka SZS AZS Białystok wystąpiła na Igrzyskach Olimpijskich w Moskwie zajmując 13-15 miejsce wynikiem 1.85 cm. Zawody w Grenoble były ostatnimi w barwach białostockiego klubu. „Złota Elżbieta” trafiła do stolicy, ukończyła SGPiS i wyszła za mąż za piłkarza ręcznego warszawskiego AZS AWF Warszawa Krzysztofa Trylińskiego. Mimo przenosin do stolicy dwukrotnie wygrywała Plebiscyt białostockiej „Gazety Współczesnej” na Najpopularniejszego Sportowca w 1979 i 1980 roku. W 2005 roku w 50. Plebiscycie tym wybrano Ją Sportowcem Pięćdziesięciolecia. Fiedorowicz, Karolina, Krzysztof Sobolewski, 60 lat AZS na Podlasiu, Białystok 2010, s. 52; archive.is/plsSx#selection-1817.0-1638.49 Fot: Fot. ze zbiorów MKS Juwenia Białystok za <https://docplayer.pl/52953773>

Melcer, Jerzy. Najlepszy szczypiornista w zespole białostockich akademików /.../, który spokojnie nagrywał kolegom piłki i sam wiele i celnie strzelał. Po sezonie 1968/69 Jerzy Melcer zdobył tytuł króla strzelców II ligi (121 bramek) - z reprezentacji młodzieżowej awansował do narodowej drużyny seniorów. Wkrótce stał się jej podstawowym zawodnikiem. W maju 1970 roku piłkarze AZS Białystok (S. Rzymołowicz, Z. Filipiuk, J. Roszko, J. Melcer, A. Jarocki, T. Szewczyk, M. Wasilewicz, W. Skaskiewicz, Z. Szpaczko, R. Hołdakowski, J. Szoka, A. Kwiatkowski, Jan Melcer, Z. Kiezel i W. Marchel) trenowani przez Zbigniewa Wolnego, pokonali AZS Gdańsk i na dwie kolejki przed końcem rozgrywek zapewnili sobie awans z tzw. II ligi terytorialnej do II ligi centralnej. W styczniu 1970 roku w wyniku Plebiscytu „Gazety Białostockiej” Melcer został wybrany najlepszym sportowcem województwa białostockiego 1969 roku. Sukces ten powtórzył jeszcze trzykrotnie. W październiku 1972 roku został uhonorowany złotą odznaką „Zasłużony Białostoczczyźnie”. W 1972 roku Melcer był uczestnikiem Igrzysk Olimpijskich w Monachium i najlepszym snajperem drużyny polskiej. Strzelił we wszystkich meczach turnieju olimpijskiego 19 bramek. W roku 1970, we Wrocławiu piłkarze AZS podczas Akademickich Mistrzostw Polski w piłce ręcznej zajęli III miejsce. Jerzy Melcer za zgodą klubu został oddelegowany na 12 miesięcy do Ośrodka Przygotowań Olimpijskiej Spójni Gdańsk. Dzięki tej fuzji zespół w 1972 roku utrzymał się w II lidze, a Jerzy Melcer, będąc członkiem zespołu MKS AZS reprezentował nasz kraj na Igrzyskach Olimpijskich w Monachium występując we wszystkich meczach (X miejsce). Niestety, Jerzy Melcer w 1974 roku przeszedł do Korony Kielce i w jej barwach zdobył brązowy medal na Igrzyskach Olimpijskich w Montrealu. Wraz z nim do Korony odszedł Marian Sienkiewicz, a Romuald Dąbrowski

przeszedł do I-ligowej Anilany Łódź. Do zespołu AZS-u powrócił z pobytu w Austrii. Fiedorowicz, Karolina, Krzysztof Sobolewski, 60 lat AZS na Podlasiu, Białystok 2010, s. 45-6; 60.); W. Zieleskiewicz, 90 lat polskiej piłki ręcznej, s. 60-61, 264; K. Fiedorowicz, K. Sobolewski, od lat Akademickiego Związku Sportowego na Podlasiu, Białystok 2010, s. 47; Hanusz H., AZS w Polsce Ludowej, Poznań 2014, s. 154; M. Michniak, A. Pawłowski, Świętokrzyski leksykon sportowy, Kielce 2002, s. 137; Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 171; Lis J., Polscy medaliści olimpijscy, Białystok 1985, s. 230; Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, L-Ż, Warszawa 1984, s. 135. Fot: ZPRP.

Mormol, Weronika (1943–1993), nauczycielka wych. fiz. Urodziła się 13 kwietnia 1943 r. w Sutnie (woj. białostockie). Po ukończeniu miejscowej szkoły podstawowej oraz liceum w Siemiatyczach studiowała AWF w Warszawie, kończąc w 1967 r. studia magisterskie i uzyskując również uprawnienia trenera II kl. lekkiej atletyki. Jeszcze, jako studentka AWF, od 16 sierpnia 1965 podjęła pracę zawodową, jako nauczycielka wych. fiz. w II Liceum Ogólnokształcącym w Białymstoku im. IX Drezdeńskiej Dywizji Piechoty WP. Równolegle aktywnie działała w sporcie szkolnym, podnosząc kwalifikacje zawodowe (posiadała specjalizację zawodową II stopnia). Jako metodyk inspirowała wdrażanie nowych programów z zakresu kultury fizycznej w szkołach ponadpodstawowych Białostocczyzny. Przez cały okres kariery zawodowej była obecna w życiu środowiska nauczycieli wych. fiz. M.in. prowadziła zajęcia na obozie narciarskim słuchaczy Studium Nauczycielskiego w Elku, zorganizowanego w Karpaczu w dniach 7–19 stycznia 1968 r. Ukończyła kurs instruktorski narciarstwa alpejskiego zorganizowany przez Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Raciborzu (8-21 stycznia 1979). W latach 1979–1980 była zatrudniona na pół etatu, jako trenerka lekkiej atletyki w klubie SZS - AZS w Białymstoku. W latach 1989–1993 prowadziła sekcję lekkoatletyczną w ramach SKS przy LO w Białymstoku, która uczestniczyła w lidze międzyszkolnej w tym mieście. Jej wychowankami są: m. in. Elżbieta Krawczuk-Trylińska (reprezentantka Polski w skoku wzwyż) i Małgorzata Guzowska, która zajęła IV m. w pięcioboju juniorek młodszych na mistrzostwach Polski (1989). Kilka jej wychowanek podjęło studia w akademiach wychowania fizycznego. Brała czynny udział w zawodach sportowych nauczycieli wych. fiz. Podczas I Ogólnopolskich Mistrzostw ZNP w Narciarstwie Alpejskim w 1980 r. zajęła III m. w slalomie gigancie i w slalomie specjalnym. W 1972 r. otrzymała zespołową nagrodę II stopnia ministra Oświaty i Wychowania za wybitne osiągnięcia w pracy dydaktycznej, sportowej i wychowawczej. Ponadto otrzymała: Srebrną odznakę Honorową PZLA (1976), Medal pamiątkowy 25-lecia SZS (1978), Honorową Odznakę „Za Zasługi w Sporcie Szkolnym” (1978) oraz Srebrną Odznakę „Zasłużony Białostocczyźnie” (1981). Do ostatniej chwili, mimo wyniszczającej organizm, nieuleczalnej choroby, wytrwale pracowała w szkole. Zmarła 6 sierpnia 1993 r. w Białymstoku. Spoczywa w grobowcu rodzinnym na cmentarzu w Niemirowie koło Siemiatycz. A. Nowakowski, *Mormol Weronika (1943–1993)*, „Wychowanie Fizyczne i Sport” 2, 1995, s. 100-101.

Wollny, Zbigniew. Zawodnik, wychowanek olimpijczyka Jerzego Melcera, nauczyciel akademicki białostockich uczelni niepublicznych, dr nauk o kulturze fizycznej, trener sekcji piłki ręcznej AZS Białystok, zasłużony działacz sportu akademickiego, nestor AZS Białystok. Zmarł 17 czerwca. <http://www.kronikasportu.pl/wydarzenia/odeszli-od-nas/> Fot. https://www.umb.edu.pl/photo/pliki/medyk/wspomnienia_i_refleksje/10_medyk%20numer%20z%20maja.pdf